

4. ONGEWENST GEDRAG

Iedereen is welkom!

Iedereen zou zich welkom moeten voelen bij de basketballvereniging. In de praktijk blijkt dat niet altijd het geval. Hoe zorg je voor een veilige omgeving voor iedereen binnen de vereniging? Hier ligt een belangrijke taak voor bestuurders. Hoe voorkom je ongewenst gedrag? En, als ongewenst gedrag zich toch voordoet: hoe ga je adequaat om met de gevolgen?

Wat is ongewenst gedrag?

Onder ongewenst gedrag valt al het gedrag dat we niet willen zien binnen de vereniging. Zorg er als bestuur voor dat gewenst en ongewenst gedrag bespreekbaar worden gemaakt.

Stel met elkaar vast welk gedrag je binnen de vereniging wilt zien en leg dit vast. Met de gedragsregels of verenigingsregels creëer je een basis voor een open cultuur waarbinnen je ongewenst gedrag bespreekbaar kunt maken. Je kunt voorbeelden van ongewenst gedrag, zoals discriminatie of pesten, expliciet benoemen in de gedragsregels.

Specifieke vormen van ongewenst gedrag

De coach staat het dichtst bij de spelers. Hij moet extra alert zijn op signalen over specifieke vormen van ongewenst gedrag: pesten, discriminatie en seksuele intimidatie.

Wat is pestgedrag?

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn kinderen min of meer aan elkaar gewaagd. Het gebeurt in een veilige sfeer. Pesten is bedreigend en systematisch. Bij pestgedrag voelt een kind zich ongelukkig door de confrontatie met vervelend of agressief gedrag en/of buitensluiting.

Hoe herken je pesten?

Soms zie je dat kinderen worden uitgescholden, vernederd of fysiek belaagd. Maar vaak is pestgedrag niet zichtbaar. Je ziet dan wel dat een sporter:

- Meer teruggetrokken is;
- Zich angstig en onzeker gedraagt;
- Niet meer enthousiast meedoet in het team of de groep.

Pestgedrag vindt tegenwoordig niet alleen op of rond het veld plaats, maar ook online via social media. Wees je hier als vereniging van bewust.

Wat is discriminatie?

Discriminatie is een vorm van uitsluiting, vijandige bejegening, bedreiging of geweld op basis van herkomst, kleur, ras, godsdienst of seksuele gerichtheid van de ander. Als sportvereniging sta je open voor iedereen die wil sporten, ongeacht zijn achtergrond.

Realiseer je als bestuurder dat discriminatie ook bij je eigen vereniging kan voorkomen. Het is een gevoelig onderwerp, maar spreek leden desondanks aan op deze vorm van ongewenst gedrag. Als iemand niet aangesproken wordt, lijkt het alsof discriminerend gedrag binnen de vereniging acceptabel is. Een begin met enkele foute grapjes kan uitmonden in een onveilige sfeer waarin mensen niet langer plezierig kunnen sporten.

Wat is seksuele intimidatie?

Seksuele intimidatie komt helaas ook voor binnen sportverenigingen. Denk aan trainers of verzorgers die seksuele toenadering zoeken bij jeugd-sporters en hen misbruiken. Het kan gaan om kleine vormen, om seksueel getinte opmerkingen, maar ook om structureel misbruik. Als het zich voordoet kan het voor de slachtoffers en de sportomgeving ingrijpende gevolgen hebben. Bij seksuele intimidatie is het van groot belang aparte maatregelen te nemen. Ga daarbij zorgvuldig te werk.

Op de achterkant van deze kaart vind je hierover meer informatie.

BELEIDS- EN PROCESROL

COMMUNICATIEROL

VOORBEELDROL

WEERBAARHEIDSROL

Preventie en stappenplan ongewenst gedrag

Hoe kun je als vereniging:

- Ongewenst gedrag zo veel mogelijk voorkomen?
- De juiste stappen zetten als zich vormen van ongewenst gedrag voordoen?

Stap 1.

Stel gedragsregels met elkaar binnen de vereniging op. Kijk voor meer informatie op *Kaart 3 Verenigingsregels*.

Stap 2.

Maak iemand binnen het bestuur verantwoordelijk voor het naleven van de gedragsregels.

Stap 3.

Stel binnen de vereniging iemand aan als vertrouwenspersoon. Leden van de vereniging kunnen hier altijd terecht als zich problemen voordoen. Vraag bij de contactpersoon van de NBB naar meer informatie.

Stap 4.

Zorg dat er actie wordt ondernomen bij signalen of klachten over ongewenst gedrag. Kijk voor meer informatie op *Kaart 18 Het meldingsformulier en Kaart 19 Sanctiebeleid*.

Stap 5.

Communiceer zorgvuldig over dit soort acties binnen de vereniging. Als het bestuur duidelijk maakt dat bepaald gedrag niet getolereerd wordt, draagt dat bij aan een gevoel van veiligheid.

Stap 6.

Stel een sanctiebeleid binnen de vereniging op en maak dit bekend. Kijk voor meer informatie op *Kaart 19 Sanctiebeleid*.

Stap 7.

Informeer ook bezoekers over gewenst gedrag en onderneem actie indien nodig. Niet alleen de eigen leden van de vereniging kunnen ongewenst gedrag vertonen. Als bestuur ben je ook verantwoordelijk voor het gedrag van bezoekers. Communicatie met het bestuur van de vereniging is daarbij soms nodig. Kijk voor meer informatie op *Kaart 15 Ontvangst bij de vereniging*.

Wat te doen bij seksuele intimidatie?

Wordt je vereniging geconfronteerd met een geval van seksuele intimidatie? Of zijn er vermoedens of twijfels? Bel dan met de vertrouwenscontactpersoon van de bond. Deze kan je advies geven over de eerste stappen en je eventueel doorverwijzen.

Je kunt ook rechtstreeks bellen met de NOC*NSF hulplijn seksuele intimidatie in de sport (0900 - 202 55 90) voor een eerste opvang en advies. De hulplijn kan jou ook koppelen aan een vertrouwenspersoon van NOC*NSF. Deze vertrouwenspersonen geven uitgebreidere ondersteuning en advies bij incidenten, aan zowel slachtoffers, beschuldigen als de betrokken sportorganisaties.

Wij adviseren om eerst advies in te winnen via bovengenoemde lijnen en zorgvuldig te zijn met het nemen van (voorlopige) sancties of te communiceren over de zaak. Zie ook www.noc-nsf.nl voor meer informatie.